Kā rīkoties sastopot lāci?

Pēdējos gados arvien biežāk dzirdam ziņas par lāčiem Latvijas mežos. Tas nav ne mīts, ne nejaušība – lāču skaits valstī pieaug. Saskaņā ar Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" datiem 2020. gadā minimālais indivīdu skaits Latvijas teritorijā tika lēsts robežās no 30 līdz 60, savukārt jaunākie 2025. gada dati rāda, ka to skaits ir pieaudzis līdz aptuveni 190 indivīdiem.

Lai gan skaitliski pieaugums ir redzams, salīdzinājumam kaimiņvalstī Igaunijā šobrīd mīt ap 1000 lāču, tādēļ Latvijā lāču populācijai ir lielas iespējas turpināt augt. Tā kā lācis ir atkal kļuvis par daļu no mūsu dabas, mums ir jāiemācās gudri un droši sadzīvot, neradot sev apdraudējumu.

Drošības ceļvedis: Rīcība, sastopot lāci apdzīvotā vietā
Šis ceļvedis palīdz saprast, kā droši rīkoties, ja apdzīvotā vietā vai tās tuvumā pamani lāci. Izvēlies rīcību pēc situācijas: lācis tikai dodas garām, regulāri atgriežas cilvēku tuvumā vai rada apdraudējumu. Ziņo laikus un novērs to, kas lāci var piesaistīt, piemēram, pieejamu barību vai atkritumus.

Svarīgākais ir saglabāt mieru, izvērtēt situāciju un nodot informāciju atbildīgajiem dienestiem. Tā palīdzēsi pasargāt gan cilvēkus, gan savvaļas dzīvniekus.

Situāciju analīze un rīcības scenāriji

Izvērtējot situāciju, vispirms nosakiet, vai lācis tikai pārvietojas garām, regulāri uzturas

cilvēku tuvumā vai rada tūlītēju apdraudējumu. Atkarībā no šī novērtējuma jāizvēlas atbilstošais ziņošanas kanāls un jāizvairās no jebkādas dzīvnieka provocēšanas.

Speciālistu un institūciju iesaiste

Situācijas pārvaldībā ir stingrs kompetenču sadalījums:

- **Pašvaldība un pašvaldības policija**: atbild par sabiedriskās kārtības uzturēšanu, iedzīvotāju drošību, lokālo situācijas monitoringu un sadarbību ar iedzīvotājiem cēloņu novēršanai, atļauju pieprasīšanu DAP bīstama dzīvnieka likvidēšanai, medību kolektīvu piesaisti bīstamu situāciju risināšanai
- **Vienotais ārkārtas palīdzības izsaukumu numurs 112**: pieņem un reģistrē iedzīvotāju pieteikumus, nodod informāciju par notikumu Valsts policijai.
- **Valsts policija**: atbild par sabiedriskās kārtības uzturēšanu un iedzīvotāju drošību, tūlītēju reaģēšanu bīstamās situācijās.
- **Dabas aizsardzības pārvalde (DAP)**: izvērtē lāču radītos postījumus, veic kompensācijas aprēķinu un izmaksu; izsniedz atļauju bīstamu lāču likvidēšanai.

Vairāk lasi **ŠEIT**.